

Andrzej Malicki

Sprawozdanie z doskonalenia zawodowego adwokatów i aplikantów adwokackich na temat europejskiego prawa wspólnotowego

---

Palestra 49/5-6(557-558), 302-304

2004

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

IZBA WROCŁAWSKA

SPRAWOZDANIE Z DOSKONALENIA ZAWODOWEGO ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH PRZEPROWADZONEGO WE WROCŁAWIU W DNIACH 6 MARCA I 24 KWIETNIA 2004 R. NA TEMAT EUROPEJSKIEGO PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu w związku z akcesją Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r. zorganizowała kolejne szkolenie dla adwokatów i aplikantów adwokackich poświęcone zagadnieniom europejskiego systemu prawnego. Jako pierwszy wykład wygłosił mecenas Sławomir Waliduda na temat ochrony praw jednostki w europejskim systemie prawnym. W trakcie wykładu Mówca przedstawił pojęcie jednostki, podkreślając upodmiotowienie jednostki. Omawiając organy Unii Europejskiej oraz źródła prawa adwokat Sławomir Waliduda przedstawił prawa jednostki w zakresie swobody przepływu usług i kapitału, prawa pracy, ochrony środowiska, ochrony konsumenta, prawa finansowego i zamówień publicznych. Ochrona praw jednostki jest realizowana w europejskim systemie prawnym w drodze procedur sądowych i pozasądowych. Adwokat Sławomir Waliduda omówił instytucje Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i orzeczeń wstępnych wskazując na możliwość ochrony praw jednostki w drodze skargi za pośrednictwem deputowanych. Adwokat Sławomir Waliduda przedstawił także własne spostrzeżenia dotyczące zasad pracy europejskiego wymiaru sprawiedliwości i sposobu odnoszenia się do adwokatów.

Kolejny wykład pt. „Adwokat przed sądami wspólnotowymi. Prawa, obowiązki i oczekiwania” wygłosił aplikant adwokacki Tomasz Tadeusz Koncewicz, doktorant w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, konsultant prawny Biura Trybunału Konstytucyjnego. Mówca przedstawił zagadnienie terminu „sądy wspólnotowe” i objęcie nim sądów krajowych na podstawie prawa wspólnotowego oraz rolę Trybunału Sprawiedliwości jako wspólnotowego Trybunału Najwyższego. Następnie apl. adw. Tomasz Tadeusz Koncewicz przedstawił problem konfliktu pomiędzy jednostką a państwem w sytuacji, gdy państwo chce egzekwować dyrektywę przeciwko jednostce. W świetle prawa wspólnotowego oskarżenie nie może się opierać na dyrektywie nieimplementowanej i na tej podstawie egzekwować wobec jednostki obowiązku. W konkluzji mówca przyjął, że nie można opierać zarzutu opartego na prawie krajowym niezgodnego z prawem wspólnotowym. Apl. adw. Tomasz Tadeusz Koncewicz omówił rolę adwokata przed sądem krajowym, instytucję orzeczeń wstępnych, a także działalność Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Następny wykład pierwszego dnia szkolenia wygłosiła adw. Bogdana Słupska-Uczkiewicz na temat „Adwokat wobec prawa europejskiego – na przykładzie europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. W trakcie wykładu zostały przedstawione poszczególne precedensy ilustrujące działanie prawa wspólnotowego jako gwarancje ochrony praw człowieka i podstawowych wolności.

Wicedziekan ORA we Wrocławiu adw. Andrzej Malicki dziękując przybyłym do sali im. Mirosława Filipowicza Sądu Okręgowego we Wrocławiu w tym dniu na szkolenie adwokatów i aplikantów adwokackich podkreślił konieczność uczestnictwa w tego rodzaju zajęciach, albowiem niedostatek wiedzy w dziedzinie prawa wspólnotowego będzie osłabiał pracę adwokata w nowych warunkach prawnych. Z dużą satysfakcją odnotował również fakt, że wielu adwokatów i aplikantów adwokackich, wśród nich także apl. adw. Tomasz Tadeusz Koncewicz reprezentują wysoki poziom wiedzy w dziedzinie prawa wspólnotowego, co pozytywnie wróży na przyszłość przedstawicielom naszej korporacji.

W drugim dniu szkolenia, tj. 24 kwietnia 2004 r., Dziekan ORA we Wrocławiu adw. Henryk Rossa przywitał Prorektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr. hab. Krzysztofa Wójtowicza, który wygłosił wykład pt. „Wprowadzenie do prawa wspólnotowego”. Mówca podkreślił, że zmieniły się pewne dotychczasowe schematy prawnicze. Nowy porządek prawny to też ograniczenie suwerenności państw, gdyż traktaty dotyczą obecnie nie tylko państw, ale również obywateli. Porządek prawny wspólnot ma charakter autonomiczny. Strona zobowiązana wobec Unii nie ma charakteru wzajemnego. Nie jest to przecież prawo międzynarodowe, gdyż obowiązuje zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego. Polskie sądy będą miały prawo występować o orzeczenia wstępne. Naruszenie prawa wspólnotowego przez sąd krajowy może stanowić uzasadnienie odpowiedzialności odszkodowawczej państwa.

Kolejne wykłady tego dnia wygłosił radca prawny dr Aleksander Cieśliński z Katedry Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, który przedstawił tematykę dotyczącą: stosowania prawa wspólnotowego przez adwokatów w postępowaniu przed organami sądowymi i administracyjnymi, a także wspólnotowego prawa gospodarczego i jego zasad oraz wykonywania zawodu adwokata na jednolitym rynku.

Dr Aleksander Cieśliński podkreślił zasadę pierwszeństwa prawa wspólnotowego jako generalną literę ducha traktatu. Szukanie ducha prawa jest konieczne tam, gdzie nie ma jego litery. Biorąc pod rozwagę zasadę pewności prawa, jasność uregulowań np. prawa podatkowego, stan taki może budzić wątpliwości. Podstawą więc prawa wspólnotowego będzie orzecznictwo ETS. Wykładnia celowościowa jest podstawową dla prawa wspólnotowego. Przy dokonywaniu wykładni nie należy się odwoływać do pojęć prawa krajowego, zaś trzeba brać pod rozwagę zasadę autonomii, jednolitości, proporcjonalności prawa wspólnotowego.

Prawo wspólnotowe to także zasada skutku bezpośredniego przy działaniu dyrektyw. Formując skargę można ją oprzeć na naruszeniu prawa materialnego, procesowego, kompetencji oraz nadużyciu władzy.

W świetle prawa wspólnotowego państwo musi stosować rozporządzenia, gdyż prawo wspólnotowe nie jest prawem obcym i nie stosuje się w tym przypadku art. 91 Konstytucji, dotyczącym prawa międzynarodowego.

Następnie dr Aleksander Cieśliński przedstawił znaczenie dyrektyw dla państwa i terminu implementacji prawa wspólnotowego podkreślając, że państwo nie może

powołać się na dyrektywę kreując obowiązki dla obywateli, gdyż dyrektywy mają zabezpieczać prawa obywateli. Zaniechanie przez państwo wprowadzenia rozwiązań prawnych zgodnych z dyrektywami może w pewnych sytuacjach uzasadniać odpowiedzialność z tytułu deliktu legislacyjnego.

Zajęcia zorganizowane przez Okręgową Radę Adwokacką spotkały się z dobrym przyjęciem w środowisku Izby Wrocławskiej, choć należało też oczekiwać może bardziej licznego udziału adwokatów, a nie tylko aplikantów adwokackich.

Wicedziekan ORA we Wrocławiu adw. Andrzej Malicki podziękował wykładowcom za trud przeprowadzenia szkolenia, a obecnym za udział w zajęciach wyrażając przekonanie, że nabyta wiedza ułatwi wykonywanie zawodu adwokata na właściwym poziomie w nowych warunkach prawnych.

Andrzej Malicki

KONFERENCJA SZKOLENIOWA DLA ADWOKATÓW Z IZB: WROCŁAWSKIEJ, OPOLSKIEJ, WAŁBRZYSKIEJ, ZIELONOGÓRSKIEJ

Organizatorem Konferencji, która odbyła się w dniach 21–23 maja 2004 r. w Piechowicach k. Szklarskiej Poręby w hotelu „LAS”, była ORA we Wrocławiu. Adresatami jej byli adwokaci z naszej Izby, ponieważ aplikanci adwokaccy odbyli szkolenie o zbliżonej tematyce we wrześniu 2003 r. Uczestniczyli w niej także zaprzyjaźnieni adwokaci i aplikanci adwokaccy z sąsiadujących izb: opolskiej, wałbrzyskiej i zielonogórskiej.

Program szkolenia obejmował wyłącznie zagadnienia z tzw. „prawa wspólnotowego”.

Konferencja obejmowała następujące wykłady, poprowadzone przez znakomitych adwokatów, którymi byli: mec. Renata Degener (zatrudniona w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu) – procedury postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka i orzecznictwo Trybunału, mec. Elżbieta Nowak (Izba koszańska) – europejski nakaz aresztowania i prawo antydiskryminacyjne, mec. Wojciech Hermeliński (wiceprezes NRA – Izba warszawska) – ochrona własności w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Wykład wygłosił także Pan prof. dr hab. Artur Nowak-Far (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Katedra Prawa Europejskiego) – stosowanie prawa europejskiego w praktyce adwokackiej.

Program Konferencji był zatem bardzo napięty. Pomimo iż niewątpliwą atrakcją hotelu był kryty basen, a także świetnie zaopatrzony bar – frekwencja na wykładach była niemal 100%, co przypisywać należy najwyższemu poziomowi wykładów.

Znakomity wykład, ukazujący również „od kuchni” Europejski Trybunał Praw Człowieka wygłosiła nasza korporacyjna koleżanka mecenas Renata Degener, od 8 lat zatrudniona w Sekretariacie Trybunału na kierowniczym stanowisku. Godnym odnotowania zwyczajem jest to, że pełnomocnicy stron przed rozprawą spotykają